

POWIATOWY ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W WAŁCZU

Opracowała
DYREKTOR PZAZ w Wałczu
Jolanta PAWLUS
dyrektor@zazwalcz.pl
tel.: 606 908 747

Informacja na temat działalności Powiatowego Zakładu Aktywności Zawodowej w Wałczu za 2024 rok

1. Cele i zadania PZAZ

Najważniejszym celem w roku 2024 było utrzymanie stałego poziomu zatrudnienia 64 pracowników ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (liczba wynika z umowy ROPS/125/2018 z dnia 27 września 2018r. z późniejszymi zmianami) zawartej między Województwem Zachodniopomorskim a Powiatem Wałeckim). Rozwinięciem powyższego celu było tworzenie indywidualnych planów zatrudnienia na otwartym rynku pracy, indywidualna ocena stopnia rehabilitacji poszczególnych osób z niepełnosprawnością, wyznaczenie poziomu finansowania rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej z zakładowego funduszu aktywności. W przypadku przejścia osoby z niepełnosprawnością do innego pracodawcy lub przekroczenia 182 dni zwolnienia lekarskiego uzupełnienie zatrudnienia do poziomu 64 pracowników ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Stan zatrudnienia na 31 grudnia 2024 roku wyniósł 65 osoby z niepełnosprawnością i 24 osoby personelu.

Kolejnym celem było zapewnienie prawidłowej polityki finansowej, co stanowi podstawę funkcjonowania każdej instytucji, zarówno gospodarczej, społecznej, a w przypadku Zakładu Aktywności Zawodowej, samorządowego zakładu budżetowego. W realizacji tego celu niezbędne jest stosowanie przepisów o finansach publicznych, samorządzie powiatowym i zasad rachunkowości. Aby dopełnić wszystkich wymienionych zasad prowadzone było planowanie budżetowe, sprawozdawczość budżetowa oraz wszelkiego rodzaju rozrachunki. Szczegółowa dokumentacja planistyczna oraz sprawozdawcza została przekazana w ustawowych terminach i ustawowych formach do Starostwa Powiatu Wałeckiego i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego.

Ostatnim celem i podstawowym narzędziem w realizacji rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej była działalność usługowo-wytwórcza, która w swoim założeniu nie koniecznie ma prowadzić do osiągnięcia zysków. Ważnym celem było utrzymanie przychodu na poziomie 150 tysięcy złotych, aby zakład łącznie z dofinansowaniem z PFRON I Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego mógł finansować wszystkie koszty związane z funkcjonowaniem PZAZ. Formułą zakładów aktywności zawodowej jest działalność non profit. Jeśli jednak powstaje zysk to ma on służyć realizacji szerokiego wachlarza rehabilitacji określonym w art. 31 ust. 4 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2019, poz. 1172), § 14,15 rozporządzenia M P i P S z 17 lipca 2012 r. (Dz.U.2012 poz.850).

Dołożyliśmy wszelkich starań, aby poszerzyć listę specjalistów z zakresu rehabilitacji leczniczej i społecznej oraz przeprowadziliśmy szkolenia i warsztaty z zakresu rehabilitacji zawodowej. Ważnym elementem było przeprowadzanie regularnych analiz potrzeb pracowników z niepełnosprawnościami. Dostarczanie wysokiej jakości szkoleń związanych z podniesieniem kompetencji i umiejętności zawodowych i społecznych. Integracja osób z niepełnosprawnościami w społeczności lokalnej. Organizacja kampanii edukacyjnych mających na celu zmniejszenia stereotypów i uprzedzeń wobec osób z niepełnosprawnościami. Wspieranie działań informacyjnych na temat korzyści wynikających z korzystania z usług zakładu.

Postanowiliśmy również, aby w niedalekiej przyszłości zwiększyć możliwość zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami, dlatego w marcu 2024 roku złożyliśmy wniosek o dofinansowanie projektu w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027. Od października realizujemy projekt pod tytułem „Dla nas miejsc wciąż za mało – zwiększenie zdolności do zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w Powiatowym Zakładzie Aktywności Zawodowej w Wałczu”. Działania zaplanowane na rok 2024/2025 to przede wszystkim doradztwo zawodowe, wsparcie psychologiczne,

działania integracyjne, otwarcie sklepu charytatywnego, wizyty studyjne, nowa usługa nadruku i 6 miesięczne staże dla 15 uczestników projektu i 20 obecnych pracowników. Wszystkie zaplanowane działania projektowe prowadzone są terminowo bez żadnych większych zmian.

2. Stan zatrudnienia grudzień 2024r.:

- A) 35 osoby ze stopniem znacznym
- B) 30 osób ze stopniem umiarkowanym
- C) 24 osoby personelu.

Wskaźniki zatrudnienia, które są wymagalne do funkcjonowania naszego zakładu na dzień 31.12.2024r. przedstawiały się następująco:

73,03 % > 70 % O z N do ogółu

33,71 % < 35 % stopień umiarkowany do ogółu zatrudnionych

3. Koszty działania Powiatowego Zakładu Aktywności Zawodowej w Wałczu w roku 2024:

PFRON	SW	SODIR	Organizator	Działalność
2.619.000,00 zł	620.000,00 zł	1.124.320,27 zł	250.000,00 zł	2.376.493,84 zł

Podsumowując budżet PZAZ wyniósł 6.989.814,11 zł netto, planowane koszty działania były na poziomie 6.897.180,00 zł. Z działalności wytwórczo-usługowej udało nam się zwiększyć przychód prawie o 100 tys. złotych od planowanego na rok 2024.

4. Działalność wytwórczo-usługowa poszczególnych działów

Gastronomia	Pralnia	Montaż/demontaż z krawiectwem	Rękodzieło i renowacja mebli	Sprzątanie i pielęgnacja
1.142.654,79 zł	664.794,92 zł	100.409,13 zł	101.857,85 zł	366.777,15 zł

5. Największe inwestycje finansowane z działalności wytwórczo-usługowej i innych źródeł netto:

- a) Klimatyzator Hyundai do pralni - 25.830,00 zł
- b) Samochód Ford Transit -tereny zielone - 169.585,61 zł
- c) Kosiarka samojezdna Rider z zespołem koszącym - 66.000,00 zł
- d) Regał specjalistyczny - 18.000,00 zł

Przychód zakładowego funduszu aktywności zawodowej i realizacja w roku 2024

Podatek od nieruchomości	Podatek od wynagrodzeń	Wpływy z zysku z prowadzenia działalności	Odsetki od środków pozostających na rachunku bankowym
28.190,00 zł	304.787,00 zł	340.576,62 zł	15.446,37 zł

Podsumowując przychody funduszu na dzień 31.12.2024r. wyniosły 688.999,99 złotych.

Realizacja planów finansowych ZFA za rok 2024 :

Poprawa warunków pracy ON	Rekreacja i uczestnictwo w życiu kulturalnym	Pomoc w zaspakajaniu potrzeb socjalnych	Wypłata wynagrodzeń specjalistom niebędących pracownikami ZAZ	Sprzęt, lekki, indywidualne wnioski, szkolenie pomoc w remoncie
31.000,00zł	194.000,00 zł	162.000,00 zł	122.000,00 zł	25.000,00zł

Wypracowany zysk za 2024 rok zostanie przekazany w lipcu 2025 po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego w kwocie 171.805,93 zł na konto ZFA. W tym roku zysk ten jest zdecydowanie mniejszy, ponieważ dofinansowanie do wynagrodzeń osób z niepełnosprawnością tzw. SODIR nie został podwyższony adekwatnie do podwyżki najniższego wynagrodzenia, co w rezultacie miało wpływ na końcowy wynik. Podwyższenie SODIR nastąpiło dopiero od 1.01.2025r.

6. Rehabilitacja społeczna, lecznicza, zawodowa.

Rehabilitacja społeczna była realizowana poprzez różnorodne działania, z których pracownicy mogli korzystać codziennie – zarówno przed rozpoczęciem, jak i po zakończeniu pracy. Cyklicznie organizowano grupowe zajęcia z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz spotkania z psychologiem – zarówno grupowe, jak i indywidualne, jeśli zaistniała taka potrzeba. Kontynuowaliśmy również indywidualne i grupowe zajęcia z seksuologiem.

Pracownicy mieli możliwość uczestniczenia w imprezach okolicznościowych oraz wyjazdach rekreacyjno-kulturowych organizowanych przez zakład. W 2022 roku wprowadziliśmy nową formę rehabilitacji – cykliczne spotkania z dietetykiem, które cieszą się dużym zainteresowaniem. Konsultacje te przynoszą pracownikom pozytywne efekty zdrowotne. Rozszerzyliśmy je także o zajęcia gastronomiczne promujące zdrowe odżywianie.

W tym roku udało nam się zorganizować wyjazd do Turcji oraz krajoznawczą wycieczkę do Zakopanego, a także dwa turnusy rehabilitacyjne w ramach rehabilitacji społecznej i zdrowotnej. Wszystkie te wydarzenia były doskonałą okazją do integracji i wzmacniania więzi społecznych.

W ramach rehabilitacji społecznej uczymy naszych pracowników celebrowania ważnych świąt. Z tej okazji przygotowujemy drobne upominki, m.in. z okazji Dnia Kobiet, Dnia Mężczyzny, Dnia Pracownika Samorządowego, Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia. Ważne święta państwowe uczciliśmy poprzez delegację pracowników na obchody 1 września i 11 listopada. Nasi pracownicy wzięli także udział w Powiatowych Dożynkach, gdzie prezentowali nasze rękodzieło i wyroby gastronomiczne.

Na stałe w harmonogramie działań rehabilitacyjnych znalazły się także zbiórki żywności organizowane w waleckich marketach na rzecz Banku Żywności. Nową inicjatywą były wyjazdy studyjne do zaprzyjaźnionych Zakładów Aktywności Zawodowej, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. W przyszłym roku planujemy ich kontynuację.

Nasi pracownicy brali udział w wielu szkoleniach, m.in.:

- **"Profesjonalne wsparcie w niezależnym życiu"** w Katowicach oraz **"Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych"** w Tarnowie – organizowane przez Stowarzyszenie My dla Innych ze środków PFRON,
- **"Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych"** w Szczecinie – finansowane ze środków PFRON,
- szkolenia gastronomiczne i kelnerskie organizowane przez Branżowe Centrum Umiejętności w Tarnowie (kolejne grupy wyjeżdżają w marcu tego roku).

Ponadto nasze przedstawicielki z gastronomii po raz pierwszy wzięły udział w giełdzie gastronomicznej w Kołobrzegu.

Warto podkreślić, że nasi pracownicy od początku działalności zakładu aktywnie angażują się w akcje charytatywne. W tym roku wsparliśmy zbiórki na leczenie chorego dziecka z naszego powiatu oraz pomoc dla Zakładu Aktywności Zawodowej na Śląsku, który ucierpiał w wyniku powodzi.

Rehabilitacja lecznicza jest realizowana codziennie w formie zajęć ruchowych prowadzonych przez fizjoterapeutę. Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Wałczu

dysponuje nowoczesną salą rehabilitacyjną, salą audiowizualną oraz przestrzenią do zajęć grupowych, co zapewnia komfortowe warunki dla uczestników. Od lat współpracujemy z firmą Med Clinic i kontynuujemy tę współpracę.

W ramach rehabilitacji zawodowej cyklicznie organizujemy szkolenia z zakresu gastronomii. W naszym zakładzie jedno z takich szkoleń poprowadziła uczestniczka programu "MasterChef", co było już drugą tego typu inicjatywą. Dzięki temu możemy poszerzać naszą ofertę cateringową.

Wprowadziliśmy również nowe usługi gastronomiczne – boxy party i boxy świąteczne, a także nowy produkt – kiszka ziemniaczana, która cieszy się szczególnym zainteresowaniem w sezonie letnim.

7. Podsumowanie funkcjonowania PZAZ

Zatrudnienie w Powiatowym Zakładzie Aktywności Zawodowej w Wałczu umożliwia osobom ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności nie tylko rozwój zawodowy, ale także udział w niezwykle istotnej rehabilitacji leczniczo-społecznej, która jest systematycznie realizowana w zakładzie.

Przez cały rok prowadziliśmy działania marketingowe mające na celu popularyzację informacji o działalności zakładu i oferowanych usługach. Najczęściej wykorzystujemy do tego portal społecznościowy Facebook, gdzie na bieżąco zamieszczamy aktualności dotyczące funkcjonowania zakładu, przygotowywanych i realizowanych usług oraz cenniki.

Największym wyzwaniem dla PZAZ Wałcz pozostają trudności związane z dojazdem pracowników z niepełnosprawnością. Wciąż musimy samodzielnie radzić sobie z tym problemem – częściowo dofinansowujemy bilety, jednak brak dogodnego transportu nadal stanowi duże utrudnienie w codziennym funkcjonowaniu zakładu. Cieszymy się jednak, że po kilku latach doczekaliśmy się nowej drogi i chodników – była to dla nas niezwykle potrzebna inwestycja.

Kolejnym istotnym aspektem wpływającym na działalność zakładu są zdarzenia losowe oraz absencja chorobowa pracowników z niepełnosprawnością – problem ten jest niestety nieunikniony. Na początku tego roku pożegnaliśmy kolejnego pracownika, co było dla nas dużą stratą.

Dużym wyzwaniem jest również utrzymanie wskaźnika zatrudnienia odpowiedniej liczby osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Dlatego nieustannie współpracujemy z Powiatowym Urzędem Pracy, pozyskujemy stażystów oraz organizujemy staże dla osób z niepełnosprawnością. Kontynuujemy także praktyki zawodowe dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Ścieżka zatrudnienia na otwartym rynku pracy to kolejna kwestia, której poświęcamy dużo uwagi. Od początku mamy świadomość, że jednym z głównych celów zakładu – obok rehabilitacji społeczno-leczniczej – jest przygotowanie pracowników do podjęcia pracy na otwartym rynku. Patrząc na ich codzienną pracę, widzimy, że czerpią z niej ogromną satysfakcję. Zakład Aktywności Zawodowej daje im szansę na zdobycie doświadczenia, którego dotąd nie mieli, a jednocześnie zapewnia stabilność finansową oraz dodatkowe świadczenia. Jednak informowanie ich o tym, że zatrudnienie w PZAZ jest tylko etapem przejściowym, często wywołuje niepokój i poczucie destabilizacji. Wraz z kolejnym rokiem działalności staramy się więc znaleźć rozwiązania minimalizujące ten problem, aby pracownicy czuli się bezpiecznie i mogli rozwijać się zawodowo.

Plany rozwoju zakładu

Sześć lat działalności pokazało nam, że stanowimy zgraną i prężnie działającą ekipę, dlatego nadszedł czas, aby pomyśleć o dalszym rozwoju i rozbudowie zakładu.

Planujemy otwarcie nowej pralni z barierą higieniczną, która miałaby funkcjonować w nowym budynku. Jednocześnie chcemy przenieść tam również salę rehabilitacyjną oraz dział rękodzieła. Nasza gastronomia nieustannie poszerza ofertę cateringową, co wiąże się z koniecznością zakupu kolejnego wyposażenia – jednak obecnie brakuje nam miejsca na jego przechowywanie.

Pilnie potrzebujemy przebudowy zakładu i przeniesienia niektórych pomieszczeń do nowej lokalizacji. W związku z tym w marcu 2024 roku oraz w styczniu tego roku złożyliśmy wnioski o dofinansowanie ze środków unijnych, które pozwolą nam na realizację tych działań. Dzięki temu będziemy mogli dostosować naszą infrastrukturę do aktualnych potrzeb działalności wytwórczo-usługowej oraz rehabilitacji społecznej.

DYREKTOR
POWIATOWEGO ZAKŁADU AKTYWNOŚCI
ZAWODOWEJ W WAŁCZU

Jolanta PAWLUS

